

Παλιά Επαγγέλματα

Με το πέρασμα των χρόνων ο τρόπος ζωής και οι ανάγκες των ανθρώπων αλλάζουν. Έτσι πολλά επαγγέλματα εξαφανίζονται ή αντικαθίστανται από άλλα, που σχετίζονται με τον σύγχρονο τρόπο ζωής.

Καρεκλάς

Με τη χρησιμοποίηση ξύλων από πλάτανο ή από άλλα άγρια συνήθως δέντρα και με τη βοήθεια σχοινιών, ο καρεκλάς δημιουργούσε τις καρέκλες.

Κορινοθέτης

Οι κορινοθέτες ήταν νεαρά αγόρια που έστηναν τις κορίνες για την έναρξη καινούργιου παιχνιδιού στο Μπόουλινγκ.

(θέτω = βάζω, τοποθετώ)

Ανθρώπινο Ξυπνητήρι

Πριν τα ξυπνητήρια και τα κινητά υπήρχαν άνθρωποι που έκαναν αυτή ακριβώς τη δουλειά... Διασφάλιζαν ότι οι άνθρωποι θα ξυπνούσαν στην ώρα τους για να πάνε στη δουλειά τους. Χρησιμοποιώντας ξύλα, ρόπαλα ή και βότσαλα χτυπούσαν τα παράθυρα και τις πόρτες των πελατών τους.

Επάγγελμα	Εργαλεία/ υλικά	Καθήκοντα
Καρεκλάς		

Ποιος όμως... Ξυπνούσε το ξυπνητήρι;

Η канаδική εφημερίδα *The Huron Expositor* δημοσίευσε στις 22 Μαρτίου 1878 μια εκτενή συνέντευξη με την κυρία Waters, μια 70χρονη χήρα από την «πόλη Β___ της Βόρειας Αγγλίας», η οποία περιέγραψε στον δημοσιογράφο την καθημερινότητά της ως «knocker-up» (επαγγελματίας αφυπνίστρια εργατών - επάγγελμα που πλέον είχε εγκαταλείψει λόγω συνταξιοδότησης) και πώς οδηγήθηκε σε αυτή τη δουλειά αφού ο σύζυγός της κατέστη ανίκανος προς εργασία. Ισχυριζόταν ότι ήταν από τις πρώτες που άσκησαν αυτό το επάγγελμα και ότι εργάστηκε ως αφυπνίστρια επί τριάντα πέντε χρόνια - πράγμα που σημαίνει ότι ξεκίνησε τη δεκαετία του 1830, με βάση τα λεγόμενά της - κερδίζοντας «ποτέ λιγότερα από τριάντα σελίνια την εβδομάδα».

Μιλάει εν συντομία για τη διαδικασία του ύπνου και του ξυπνήματος: -Πότε κοιμόμουν, με ρωτάτε; Θα σας πω. Πήγαινα πάντα για ύπνο στις εννέα το βράδυ -εκτός από τα Σάββατα- και, με το σώμα κουρασμένο αλλά το πνεύμα ήρεμο, αποκοιμιόμουν γρήγορα. Σηκώνόμουν πάλι στις δυόμισι ακριβώς, καθώς ο πρώτος μου πελάτης έμενε σε απόσταση είκοσι λεπτών με τα πόδια από το σπίτι μου και έπρεπε να τον ξυπνήσω στις τρεις. Για κάποιο διάστημα δεν είχα άλλον να ξυπνήσω μέχρι τις τέσσερις, οπότε συνήθως επέστρεφα στο σπίτι. Τον χειμώνα, πριν βγω, έπινα ένα φλιτζάνι τσάι, οπότε διατηρούσα τη φωτιά αναμμένη · το καλοκαίρι όμως την άφηνα να οβήσει και δεν έμπαινα στον κόπο να την ξανανάψω μέχρι να επιστρέψω από τον πρώτο πελάτη. Τότε έφτιαχνα πάντα ένα τσάι για τον καημένο τον άντρα μου, κι εκείνος κοιμόταν καλύτερα μετά απ' αυτό απ' ό,τι στο πρώτο μέρος της νύχτας. Βλέπετε, έπρεπε να με ξυπνάει εκείνος, γιατί, όντας νέα και πολύ δραστήρια κατά τη διάρκεια της ημέρας, κοιμόμουν πολύ βαθιά. Όμως, χάρη σε εκείνον και στο ξυπνητήρι, δεν παρακοιμήθηκα ποτέ · όχι, ούτε μία φορά. Αφού όμως πέρασαν περίπου έξι ή επτά χρόνια στη δουλειά, άρχισα να ξυπνάω κάπως φυσικά. Και ήταν καλό που συνέβη αυτό... Γιατί, όταν πέθανε ο σύζυγός μου, δεν είχα πια κάποιον να βασιστώ πάνω του.

Ο λόγος για τον οποίο η υπηρεσία αφύπνισης είναι τόσο διαδεδομένη στις μέρες μας είναι ο εξής: οι άνθρωποι συνηθίζουν τόσο πολύ το ξυπνητήρι, ώστε αυτό συχνά αποτυγχάνει να τους ξυπνήσει · ή, αν τους ξυπνήσει, είναι ενίοτε τόσο νυσταγμένοι που ξανακοιμούνται προτού σταματήσει να χτυπά. Αυτό συνέβαινε και με το άτομο που μου ζήτησε να το ξυπνώ: είχε χάσει πολλά πρωινά επειδή κοιμόταν περισσότερο από όσο έπρεπε.

The Huron Expositor - Μαρ. 22, 1878

Εμπειρίες μιας αφυπνίστριας

Το ρολόι-ξυπνητήρι του Πλάτωνος

Εφεύρεση

5ος αι. π.Χ.

Αθήνα

Πρόκειται για ένα υδραυλικό ρολόι-ξυπνητήρι, το οποίο σύμφωνα με τον Αθήναιο, εφηύρε ο Πλάτων. Το νερό κυλούσε από το ένα δοχείο στο άλλο, το οποίο όταν γέμιζε εξανάγκαζε τον αέρα να βγει με πίεση, σφυρίζοντας και δημιουργώντας ένα κελάηδισμα.

https://youtube.com/shorts/aqie1wzoRd4?si=p5EgvwpRymg98Mq_

Άσκηση

Φτιάξε την οικογένεια λέξεων του ρήματος «**ξυπνώ**»:

Ρήματα: _____ (Ξυπνάω ελαφρώς, χωρίς να έχω συνέλθει πλήρως)

Ουσιαστικά: το _____ (το ρολόι που μας ξυπνά με ήχο)

το _____ (το αποτέλεσμα του να ξυπνώ)

Επίθετα: _____ (εκείνος που δεν κοιμάται)

_____ (αυτός που είναι ανάμεσα σε ύπνο και ξύπνιο)

Κόφτης Πάγου

Πριν από τις σύγχρονες τεχνικές ψύξης υπήρχαν οι κόφτες πάγου. Οι εργάτες (ice cutters) χρησιμοποιούσαν μεγάλα χειροκίνητα πριόνια για να κόψουν τον πάγο σε τεράστια τετράγωνα κομμάτια. Ήταν μια επικίνδυνη δουλειά που γίνονταν συχνά σε ακραίες συνθήκες.

Όταν ο πάγος μαζευόταν από τα βουνά φορτωνόταν σε μουλάρια ή γαϊδουράκια μέσα σε μεγάλα κοφίνια. Για να μη λιώσει κατά τη διαδρομή, τον σκέπαζαν προσεκτικά με άχυρα, φύλλα, φτέρες ή χοντρά μάλλινα υφάσματα (κάπες), τα

οποία λειτουργούσαν ως εξαιρετική φυσική μόνωση.

Ο πάγος αγοράζόταν για να τοποθετηθεί στις παγωνιέρες. Αυτά ήταν ξύλινα ή χτιστά έπιπλα-ντουλάπες, επενδυμένα εσωτερικά με λαμαρίνα. Εξαφανίστηκαν οριστικά γύρω στη δεκαετία του 1970 λόγω της εμφάνισης των ηλεκτρικών ψυγείων.

Κυνηγός αρουραίων

Οι κυνηγοί αρουραίων χρησιμοποιήθηκαν στην Ευρώπη για τον έλεγχο του πληθυσμού των αρουραίων. Υπέβαλλαν τον εαυτό τους σε υψηλούς κινδύνους, πόνους και λοιμώξεις, αλλά βοήθησαν να εμποδιστεί η εξάπλωση των αρουραίων.

Ανθρώπος – ραντάρ για εχθρικά αεροσκάφη

Πριν από την ανακάλυψη του ραντάρ, ο στρατός χρησιμοποιούσε ακουστικούς καθρέφτες και συσκευές σαν αυτές για να εντοπίσει τον ήχο των αεροσκαφών που πλησιάζουν.

Επάγγελμα	Υλικά/ εργαλεία	Κίνδυνοι	Καθήκοντα

Παγωτατζής

Κάθε πρωί ο παγωτατζής αγοράζε μεγάλες κολόνες πάγου, τις έβαζε μέσα στο καρότσι με το παγωτό που είχε φτιάξει και γύριζε στις γειτονιές καλώντας τα παιδιά και τον κόσμο να αγοράσουν παγωτό.

Φανοκόρος

(Κορώ = φροντίζω / care)

Μέχρι να ανακαλυφθούν οι ηλεκτρικοί λαμπτήρες υπήρχαν άνθρωποι που η αποστολή τους ήταν να ανάβουν και να σβήνουν τις λάμπες του δρόμου.

Γαλατάς

Πριν από την ανακάλυψη των ψυγείων, το γάλα έπρεπε να παραδίδεται καθημερινά, αλλιώς θα χαλούσε. Αυτή ήταν η καθημερινή δουλειά του γαλατά.

Επάγγελμα	Εργαλεία/ υλικά	Καθήκοντα